

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра економіки, права та управління бізнесом

Допущено до захисту

Завідувач кафедри _____

Сментина Н.В.

“ ___ ” _____ 2020 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття освітнього ступеня бакалавра

зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

за освітньою програмою «Економіка та планування бізнесу»

на тему: **«ЕКОНОМІЧНЕ ОБГРУНТУВАННЯ ПРОЕКТУ СТВОРЕННЯ**

VAPESHOP&BAR »

Виконавець:

студент 4 курсу 6 групи ФЕУП

Лисьонек Віктор Сергійович _____

Науковий керівник:

к.е.н., доцент

Янковий Володимир Олександрович _____

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ЗАГАЛЬНА КОНЦЕПЦІЯ ОРГАНІЗАЦІЇ БІЗНЕСУ У СФЕРІ ВЕЙПІНГУ	
1.1. Обґрунтування бізнес-ідеї щодо відкриття VapeShop&Bar.....	6
1.2. Нормативно-правові засади відкриття бізнесу у сфері вейпінгу....	18
РОЗДІЛ 2. АНАЛІТИЧНА ОЦІНКА МОЖЛИВОСТІ СТВОРЕННЯ VAPESHOP&BAR	
2.1. Аналіз ринку послуг в Одеському регіоні та оцінка внутрішніх конкурентних переваг.....	25
2.2. Формування стартових та поточних витрат для здійснення підприємницької діяльності	29
РОЗДІЛ 3. ЕКОНОМІЧНА ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОЕКТУ ВІДКРИТТЯ У СФЕРІ ВЕЙПІНГУ	
3.1. Оцінка ефективності проекту створення VapeShop&Bar.....	46
3.2. Аналіз можливих ризиків та планування заходів щодо їх мінімізації.....	53
ВИСНОВКИ	60
Список використаних джерел	62
Додатки	65

ВСТУП

Актуальність. Ще у давні часи зародилося паління. Американські індіанці, як відомо, першими започаткували те, що ми називаємо звичним палінням. Тому у XV столітті, коли Христофор Колумб висадився на берег Америки, цю звичку підхопили члени екіпажу. Вони побачили, як аборигени видихають дим після того, як вдихають повітря через лист скрученого у трубку тютюнового листа. Тоді і з'явилися, так звані, «Сигари».

З часів мандрів Колумба минуло вже багато часу, проте де що залишилося незмінним – люди палять. З плином часу багато чого змінилося у культурі паління. Якщо індіанці використовували паління тютюнового листа у якості обрядів, то європейці надали цьому інше значення.

Спочатку існувала думка про те, що тютюн має дивовижні лікуючі можливості. Декілька вчених висували свої гіпотези та наукові роботи про те, від яких захворювань рятує тютюн, а саме паління тютюнового листа. Проте, час ішов і люди почали помічати те, що тютюн на справді викликає залежність. Все це відбувалося через наявність у тютюновому листі такої речовини, як нікотин.

Вже зараз, у XXI столітті, люди почали розуміти весь жах та шкоду, яку може приносити зловживання тютюновими виробами, а саме зловживання нікотином. Тому у наш час необхідно слідкувати за своїм здоров'ям. На перший погляд може здаватися, що сигарети відійшли на другий план і зараз вони не користуються попитом, проте це не так. На жаль, велика кількість людей продовжує палити.

Рано чи пізно це мало відбутися: люди зрозуміли, що на тютюнових виробках можна заробляти непогані гроші. Саме через це, через конкуренцію, та спроби виробників тютюнових виробів знизити свої витрати до мінімуму – відбувається найгірше, а саме заміна тютюнового листа та тютюну у звичних цигарках на тютюнову цедру. Люди, навіть, не здогадуються про те, що у звичних цигарках давно вже немає тютюну. Замість звичного тютюну в цигарках використовуються папір, що пропитаний особливими хімічними добавками, які і

дають, начебто, смак тютюну. До того ж, найчастіше усі ці добавки викликають ще більшу залежність, ніж сам нікотин.

Коли люди це зрозуміли, вони почали шукати альтернативи звичайному палінню. Певна кількість людей перейшла на кальяни, де кожна людина сама могла побачити тютюн, який вона збирається палити. А частина людей, взагалі, вирішила відмовитися від тютюну та звичного типу паління.

Саме тоді з'явився вейпінг. Вейпінг – це електронне паління, тобто паління без участі звичних цигарок. Саме слово вейпінг походить від англійського «vape», тобто «пара». Тому електронне паління часто називають «паріння». Адже замість диму від горіння тютюну, людина видихає пари, що з'являються при нагріванні нагрівним елементом рідини для електронних сигарет.

Вейпінг з'явився не так давно, як звичне тютюнопаління, проте, коли його винайшли у ХХ столітті - це був не пристрій для паління, а звичний інгалятор, проте його структура будови дуже схожа на сучасний вейп. Тому можна сказати, що вейп – свого роду, інгалятор, який може доставляти таку добавку, як нікотин до організму людини через легені. Електронні сигарети – дуже швидко розповсюдились по світу, як нешкідлива альтернатива звичному палінню.

Саме тому створення Vape Shop дуже актуальне у наш час, тому що люди піклуються про своє здоров'я, здоров'я оточуючих та обирають менш шкідливу звичку.

Мета кваліфікаційної роботи – теоретичні, методичні та прикладні аспекти започаткування власної справи в сфері вейпінгу.

Реалізація поставленої мети визначила необхідність вирішення наступних **завдань**:

- обґрунтування бізнес-ідеї щодо відкриття VapeShop&Bar;
- охарактеризувати нормативно-правові засади відкриття бізнесу у сфері вейпінгу;
- проаналізувати ринок послуг в Одеському регіоні та оцінити внутрішні конкурентні переваги;

- сформувати стартових та поточних витрат для здійснення підприємницької діяльності стан інвестиційної привабливості Одеської області;
- оцінити ефективність проекту створення VapeShop&Bar;
- проаналізувати можливі ризиків та спланувати заходи щодо їх мінімізації.

Об'єкт дослідження – процес обґрунтування доцільності створення Vape Shop&Bar на ринку вейпінгу м. Одеси.

Предмет дослідження – бізнес проектування започаткування власної справи у сфері вейпінгу.

Методи дослідження. Для вирішення поставлених завдань в роботі використовувалися різні методи. Загальнонаукові методи: аналогія, системний аналіз, формалізація. Методи логічної абстракції: аналіз і синтез, індукція та дедукція. Економіко-математичні методи: факторний, системно-структурного аналізу. Методи економіко-статистичного аналізу: табличний, графічний, групування, класифікації. Маркетингові методи: SWOT-аналіз, матричний, спостереження; експертної діагностики: порівняння, оцінювання, та інші.

Обробка даних здійснювалася з використанням пакету EXCEL для Windows.

Інформаційною базою дослідження є Закони України, законодавчо-нормативні матеріали Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, офіційні дані органів державної статистики України, галузеві інструкції та нормативні документи, фактичні результати діяльності підприємств у сфері вейпінгу, результати маркетингових досліджень ринку електронних сигарет, публікації науковців стосовно цієї сфери.

ВИСНОВКИ

Розглянувши загальну концепцію організації бізнесу у сфері вейпінгу, проаналізувавши можливість створення VapeShop&Bar, а також провівши економічну оцінку ефективності реалізації проекту відкриття у сфері вейпінгу, можна зробити наступні висновки:

1. Сфера вейпінгу – це сфера альтернативного паління, що з'явилася задля того, щоб замінити звичні нам сигарети. Вейпінг – це електронне паління, тобто, коли замість звичайних цигарок використовуються електронні нагрівачі рідин для паріння.

2. Новостворений VapeShop&Bar буде мати організаційно-правову форму ТОВ, яка буде здійснювати свою підприємницьку діяльність на загальній системі оподаткування. Окрім цього, згідно з Класифікатором видів економічної діяльності – 2010, діяльність зазначеного бізнесу буде здійснювати за наступними КВЕД-ади:

47.11 – Роздрібна торгівля в неспеціалізованих магазинах переважно продуктами харчування, напоями та тютюновими виробами.

47.19 – Інші види роздрібною торгівлі в неспеціалізованих магазинах.

47.78 – Роздрібна торгівля іншими невживаними товарами в спеціалізованих магазинах.

56.10 – Діяльність ресторанів, надання послуг мобільного харчування.

56.30 – Обслуговування напоями.

3. Новостворюваний VapeShop&Bar Cloud Bar буде розташовуватись за адресом: вул.Буніна, 25. У VapeShop&Bar Cloud Bar плануються надаватись різні послуги:

- класичні послуги вейпшопу: обслуговування пристроїв для паріння, їх продаж та продаж супутніх товарів (рідини, випаровувачи, спіралі тощо);

- послуги бару: повний алкогольний бар, а також безалкогольні напої (вода, коктейлі);

- послуги кав'ярні: кава/чай для споживання на місці або з собою;

- lounge-зона : місце, в якому можна провести час за роботою, або разом із друзями пограти в настільні ігри;

- послуги дискотек з перевагою споживання напоїв.

4. Для створення і відкриття VapeShop&Bar Cloud Bar необхідно загальну суму інвестицій у розмірі 488 665,6 грн, серед яких 240 000 грн є залученими коштами у банківській установі Райффайзен Банк Аваль на 24 місяці під 20,35% річних.

5. Зведені поточні витрати за перший рік функціонування складатимуть 864 117,19 грн

6. Чистий приведений дохід за аналізуємий період складає 771 602 грн.Період окупності, тобто термін, за який кумулятивна сума грошових чистих надходжень дорівнюватиме сумі інвестицій, складає 16 місяців. Якщо враховувати фактор часу, дисконтований термін окупності складатиме 19 місяців. Середня норма рентабельності проекту складає 111,75%, що є досить високим показником. Індекс прибутковості дорівнює 2,58 , який означає, що на кожному вкладену 1 грн отримуємо 2,58 грн чистого доходу. Внутрішня норма рентабельності проекту складає 125,10%, що є досить високою величиною.

7. Розрахувавши точку беззбитковості, зазначимо, що задля того, щоб VapeShop&Bar не зазнав збитків необхідно реалізовувати товарів не меншу ніж 158 890 грн чистого доходу.

8. Проаналізувавши можливі ризики для створення VapeShop&Bar , виокремимо: політичні, соціально-економічні, екологічні, науково-технічні, організаційно-управлінські, комерційні. Шляхами їх мінімізації є: страхування, що являє собою передачу певних ризиків страховій компанії; перестраховання та співстраховання; створення резервів як грошових, так і матеріальних цінностей.

9. Проведений аналіз чутливості показує, що проект є найбільш уразливим до цінових та збутових факторів, а аналіз Монте-Карло дозволяє зробити висновок, що проект є стійким у 49,5% випадків із 10 000 оброблених варіантів комбінацій різних факторів, які впливають на проект.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИЙ ДЖЕРЕЛ

1. Лагута Маруся. Вейп – безпечна альтернатива цигарок чи бомба сповільненої дії. Український інтерес. 2018. URL: <https://uain.press/articles/vejpr-bezpechna-alternatyva-tsygarok-chy-bomba-spovilnenoyi-diyi-834181>
2. Вейпінг – (не)безпечна альтернатива цигаркам: як електронні сигарети впливають на людину. URL: https://zik.ua/news/2019/09/27/veyping_nebezpechna_alternatyva_tsygarkam_yak_elektronni_sygarety_1655797
3. The Economist. Where smoking is on the rise? URL: <https://www.economist.com/graphic-detail/2017/01/23/where-smoking-is-on-the-rise>
4. Ринок електронних сигарет в Україні. Інвестиційна аналітика та економічні дослідження. 2019. URL: <https://inventure.com.ua/analytics/investments/rynok-elektronnyh-sigaret-v-ukraine>
5. LIGA.net. Снижение вреда без особого труда: в чем секрет? URL: https://project.liga.net/projects/harm_reduction/
6. Euromonitor International. URL: <https://www.euromonitor.com/>
7. Ernst&Young. URL: https://www.ey.com/uk_ua
8. ECigIntelligence. URL: <https://ecigintelligence.com>
9. BBC News. <https://www.bbc.com/news/business-44295336>
10. Державна фіскальна служба України. URL: <http://sfs.gov.ua/>
11. Статистичний класифікатор організаційних форм суб'єктів економіки (СКОФ) (чинний з 01.01.2015 р.). URL: http://www.ukrstat.gov.ua/klasf/st_kls/op_skof_2016.htm
12. Цивільний кодекс України. Документ 435-IV, чинний, поточна редакція від 28.04.2020, підстава – 361-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
13. Добрава Н.В., Осипова М.М. Основи бізнесу: навч. посіб. Одеса, 2018. 128 с.

14. Організація бізнесу в Україні: Що таке ТОВ? Створюємо свою компанію. URL: <http://itin.ua/scho-take-tov-stvoryumo-svoyu-kompaniyu.html>
15. КВЕД-2010. URL: <http://kved.ukrstat.gov.ua/KVED2010.html>
16. АБА: система оподаткування юридичних осіб. URL: <http://www.buhuslugi.com.ua/ua/informatsiya/informatsiya-dlya-yuridichnikh-osib/sistemi-opodatkuvannya-yuridichnikh-osib.html>
17. Податковий кодекс України. Документ 2755-VI, чинний, поточна редакція від 02.04.2020, підстава - 2628-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
18. Бухгалтерський інтернет-портал. Системи оподаткування: переваги та недоліки. URL: <https://ibuhgalter.net/ru/articles/433>
19. Taxlink: Які переваги та недоліки загальної системи оподаткування порівняно із спрощеною? URL: <https://taxlink.ua/ua/analytics/stattja-177--opodatkuvannja-dohodiv/jaki-perevagi-ta-nedoliki-zagalnoi/>
20. Компанія 2-ГІС ОДЕСА . URL: <https://2gis.ua/odessa>
21. Сірко А.В. Економічна теорія. Політекономія: навч. посіб. – К.: ЦУЛ. 2014.
22. Клочкова Е.Н. Економіка підприємства: підручник для бакалаврів. – М.: Юрайт. 2014. 447с.
23. Поточні витрати підприємства та собівартість продукції. URL: <https://sites.google.com/site/kostia03061992/potocni-vitrati-pidpriemstva-ta-sobivartist-produkciie>
24. ДТ-КТ: Податковий облік матеріальних витрат. URL: <https://dtkk.com.ua/show/1cid04704.html>
25. Райффайзен Банк Аваль. Кредит «розвиток». URL: <https://www.aval.ua/ru/biznesu/kredity/investicijni-kredity/investicijnij-kredit-bez-zabezpechennya>
26. Николишин С.Є. Прибуток підприємства та особливості управління ним. *Young Scientist*. 2017. № 2 (42)

27. Кучеренко В.Р., Карпов В.А. Бізнес-планування фірми: навч.посіб. Київ, 2006. 423с.
28. Бланк И.А. Финансовый менеджмент: учебный курс. Київ: Эльга, Ника-Центр. 2004. – 656 с.
29. Савчук В.П . Прилипко С.И. Величко Е.Г. Аналіз та розробка інвестиційних проектів. Харків: Просвіта, 2014. 340 с.
30. Горбаченко С.А., Карпов В. А. Планування та аналіз підприємницьких проектів: навч. посіб. Одеса: Атлант, 2014. – 243 с.
31. Метод розрахунку чистого приведенного доходу (NPV).URL:
http://pidruchniki.com/1289112863339/investuvannya/metod_rozrahunku_chistogo_privedenogo_dohodu_npv.
32. Індекс прибутковості. URL:
https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%86%D0%BD%D0%B4%D0%B5%D0%BA%D1%81_%D0%BF%D1%80%D0%B8%D0%B1%D1%83%D1%82%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96
33. Метод визначення терміну окупності інвестицій (Payback Period, PP). URL: http://www.dlab.irtc.org.ua/analz_ip/pages/t4-5.htm/
34. Матвієць М. В. Організаційно-економічний механізм регулювання та запобігання банкрутству суб'єктів господарювання. *Держава та регіони*. 2016. № 3. С. 109–113.
35. Ковальов А.І., Балджи М.Д. Управління ризиком: навч. метод. комплекс. Одеса: ОНЕУ, 2009.
36. Балджи М.Д. Економічний ризик та його вимірювання: навч.посіб. Одеса: ОНЕУ, 2015.